

LÆRLEG • FAGLIG INSPIRATION

Social læring • klassekultur • fællesskab

SAMMEN I KLASSEN

Social læring, klassekultur og stærke fællesskaber i 0. klasse

Et godt klassefællesskab kommer ikke af sig selv - det øves.

Når børn starter i skole

I børnehaveklassen lærer børn ikke kun bogstaver, tal og lyde. De lærer også at være en del af et nyt fællesskab: at vente på tur, lytte, invitere andre med, sige fra, håndtere uenigheder, bede om hjælp og opdage, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Social læring virker bedst, når den bliver en naturlig del af hverdagen - i samlingen, legen, undervisningen, pauserne og de små situationer, der opstår undervejs.

Målet	At hvert barn gradvist oplever: Jeg hører til her. Jeg betyder noget. De andre betyder noget. Jeg kan bidrage til fællesskabet.
Lærers vigtigste greb	Vær tydelig, varm og forudsigelig. Vis med egne handlinger, hvordan man lytter, reparerer fejl, sætter grænser og møder forskellighed med respekt.

6 GREB TIL KLASSEKULTUREN

Social læring • klassekultur • fællesskab

6 greb, der styrker klassekulturen

1. Skab følelsen af: Her hører jeg til	Hils på hvert barn. Brug navnene aktivt. Hav små fælles ritualer. Skift makkere, så børnene lærer flere at kende. Vær særligt opmærksom på børn, der ofte står i kanten af legen.
2. Gør sociale færdigheder konkrete	Vis hvad god klasseadfærd betyder: spørg om andre vil være med, lyt, hjælp, vent på tur og sig stop på en rolig måde. Vælg gerne én social færdighed om ugen.
3. Giv børnene sætninger, de kan bruge	Øv fx: "Må jeg være med?", "Stop, det kan jeg ikke lide", "Jeg blev ked af det, da ...", "Kan du hjælpe mig?" og "Hvordan kan jeg gøre det godt igen?"
4. Træn fællesskab - ikke kun venskaber	Brug makkeropgaver, fælles tegninger, byggeri og små samarbejdsmissioner, så børnene lærer at arbejde med forskellige klassekammerater.
5. Lav få, positive klasseaftaler	Fx: Vi passer på hinanden. Vi lytter. Alle må være med. Vi taler ordentligt. Vi hjælper. Vi må øve os og lave fejl.
6. Tal om følelser	Brug korte følelsesrunder. Alle følelser er tilladte, men ikke alle handlinger er det: Man må gerne være vred - man må ikke slå.

KONFLIKTER SOM LÆRING

Social læring • klassekultur • fællesskab

Når konflikter bliver til læring

Målet er ikke en klasse uden konflikter. Målet er, at børnene får redskaber til at forstå, løse og reparere dem.

1. Hvad skete der?	Lad børnene fortælle på skift. Hjælp dem med at beskrive hændelsen uden at stemple hinanden.
2. Hvordan havde du det?	Hjælp med følelsesord: vred, ked af det, frustreret, utryg, skuffet eller overrasket.
3. Hvad havde du brug for?	Fx plads, en tur, at blive spurgt, hjælp, ro eller at få sin ting tilbage.
4. Hvad kan vi gøre nu?	Find en konkret reparation: sige undskyld, hjælpe, bygge noget op igen, invitere med eller lave en ny aftale.
5. Hvad gør vi næste gang?	Øv en sætning eller handling, barnet kan bruge næste gang en lignende situation opstår.

Husk: Tal om handlingen frem for barnets identitet.

“Det, du gjorde, gjorde ham ked af det” er mere hjælpsomt end “Du er tarvelig.”

AKTIVITETER TIL FÆLLESSKABET

Social læring • klassekultur • fællesskab

8 små aktiviteter til fællesskabet

Kompliment-runden	Sig noget positivt om en klassekammerat.
Hemmelig hjælper	Gør noget hjælpsomt for en udvalgt klassekammerat.
Fælles tegning	3-4 børn tegner sammen på ét stort papir.
Makkerjagt	Find noget, du og din makker begge kan lide.
Fællesskabsglasset	Læg en kugle i glasset, når klassen gør noget godt sammen.
Dagens gode gerning	Tal om en hjælpsom handling, børnene har set.
Hvad ville du gøre?	Brug små dilemmaer: "Et barn står alene. Hvad kan du gøre?"
Byg sammen	Giv en gruppe klodser og én fælles opgave - gruppen lykkes sammen.

5 minutter ved dagens afslutning

Spørg: Hvem hjalp nogen i dag? Hvornår samarbejdede vi godt? Var der nogen, der inviterede en anden med? Hvad lykkedes godt for os som klasse? Hvad vil vi øve os på i morgen?

Små skridt - store milepæle